

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΦΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟ'Υ'Α

Η ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΚΑΜΑΡΑ

Ένα ανοιξιάτικο βράδυ του 1890 — ή ώρα θύσαν έντεκα περασμένες — έφυγε να κατεβαίνο, επιστρέφοντας άπόνα μαγυρνό πορείλατο, τό φαρδιό έξεινο δρόμο πού φερνει άπ' τά βόρεια περίχωρα του Λονδίνου στό κέντρον της πόλεως. 'Ο σήρανος ήτανε συνεκτισμένος κι' ό δρόμος έρημος και σκοτεινός. 'Αξαφνα, καμιά πενηνταριά μέτρα μπροστά μου, είδα ναρχεται ένα μόνιππο, και δίπλα διέκρινα την κτρινωπή λάμψη του φαναριού ένός ποδηλάτου. Και τ' άμάξι και τό ποδηλάτο ερχόντουσαν προς τό μέρος μου. Δέν άπείχαν δέκα βήματα μαζουνα μου, όταν άξαφνα, ό ποδηλάτης θέλησε να περάση στό άντικρινό πεζοδρόμιο, έκανε μιá άδέξια στροφή κι' έπεσε άπάνω στ' άμάξι. Τό άμάξι τόν έφουξε κάτω και τόν έχτύπησε άρκετά άσχημα. 'Ο άμάξις φοβήθηκε κι' έφυγε όσο γρηγορότερα μπορούσε. Έγώ έστρεξα να βοηθήσω τόν ποδηλάτη... Στην άρχή νόμισα πώς ήταν άναισθητός. Δέν ήταν άναισθητός. Δέν ήταν όμως, γιατί μόλις με είδε άνασηρόθηκε λίγο, και μοίπε πώς είχε στραμπουλήξει μόνον τό πόδι του και δέν μπορούσε να περπατήσει.

Ήταν ένας νέος ως είκοσι χρονών. Ήτανε καλοντυμένος και φαινότανε καλής οικογενείας. Μούδειξε ένα μεγάλο δίπλατο σπίτι έκει κοντά και μοίπε :

— Είναι τό σπίτι μου. Έχετε την καλοσύνη να μου δώστε τό χέρι σας και να με βοηθήσετε να πάω ως έκει :

Τούδωσα τό χέρι μου, πήρα με άλλο τό ποδηλάτο του, και προχωρήσαμε. 'Ο νέος έβγαλε ένα κλειδί, άνοιξε την πόρτα και μπήκαμε μέσα. Βρεθήκαμε σ' ένα σκοτεινό διάδρομο. Σιγή νεκρική βασίλευε μέσ' στό σπίτι. Έκλεισα πίσω μου την πόρτα, άναψα ένα σιγάτο, προχωρήσαμε λίγο, και μπήκαμε σ' ένα μεγάλο δωμάτιο. Στη μέση ήταν ένα τραπέζι κι' άπάνω μιá λάμπα. Άναψα τή λάμπα κι' έβγαλα τόν άγνωστο νέο να καθήση.

— Εύχαριστώ πολύ, κύριε, μου είπε. 'Ας μη πάω άπασχολώ όμως περισσότερο... Μπορείτε να πηγαίνετε... Είμαι καλά τώρα...

Έγώ όμως έβλεπα πώς δέν ήτανε καθόλου καλά, γιατί ήταν άρχός και τό πρόσωπό του είχε μιá έκφραση πόνου. Κατάλαβα ότι τό πόδι του θά τόν πονούσε πολύ. Άξαφνα, τόν είδα να κίνη έναν άπότομο μορφασιό πόνου και να κλονίζεται. Κόντησε να πέση άπ' την καρέκλα, πρόφτασα όμως και τόν εβιάστηκα. Είχε λιποθυμήσει... Στο πρόσωπό του είχε άπλωθεί μιá τέτοια χλωμάδα πού φοβήθηκα...

Στην άμχανία μου, πήρα την λάμπα, βγήκα στό διάδρομο, άνοιξα την έξωπορτα και άρξισα να χτυπάω τό κουδούνι. Τό κουδούνι χτυπούσε δυνατά κι' άκουγότανε σ' όλο τό σπίτι, κανένας όμως δέν ήρθε να δει τί ήθελα.

Αυτό μου φάνηκε πολύ παράξενο. Δέν βριστόταν κανένας άλλος μέσ' στό σπίτι :

'Ο νέος αυτός ζούσε ολομόναχος σ' αυτό τό μέγαρο ; 'Οχι βέβαια. Σίγουρα θά βρισκότανε και κάποιος άλλος έκει μέσα. Έκλεισα την πόρτα, πήρα τή λάμπα και πήγα να ψάξω. Προχώρησα ίσα μπροστά, και έφτασα στό κεντρικό χώλ του ίσογειου. Παντού έρημιά. Στο βάθος είδα μιá σκάλα κι' ανέβηκα άμέσως στό άπάνω πάτωμα.

'Αρχισα ν' άνοίγω όποια πόρτα εβρισκα μπροστά μου και να μπαίνο στα δωμάτια. Τίποτα ! Ψυχή δε φαινότανε, και τά βήματά μου άνηχοόσαν παράξενα στό έρημο σπίτι. Είχα πειά άσπελιστεί κ' ήμουν έτοιμος να σταματήσω την άκαρπη έρευνά μου, όταν, άξαφνα, είδα μπροστά μου ένα μικρό διάδρομο πού δέν τόν είχα ως τώρα προσέξει. Προχώρησα, κι' είδα τότε πώς ό διάδρομος αυτός οδηγούσε σε μιá μικρή πόρτα. Παραξενεύτηκα πολύ, όταν άπάνω άκριβώς στη κλειδαρότρυπα, είδα μιá κόκκινη σφραγίδα από βουλοξέρι.

Στάθηκα μιá στιγμή γεμτός άπορία. Τί έσήμαινε αυτή έκει ή σφραγίδα και τί να περιεχει αυτό τό δωμάτιο ; Αυτή τη στιγμή άκουσα άξαφνα μιá μαζουρή φωνή. Γύρισα πίσω, κατέβηκα κάτω, και πήγα πάλι στην κάμαρα όπου είχα άφισει λιπόθυμο τόν άγνωστο νέο. Είχε συνέλθει. Τό χρώμα του είχε διορθωθεί και φαινότανε καλύτερα. Αυτός είχε φωνάξει. Μόλις με είδε, με ρώτησε πού είχα πάει. 'Όταν έμαθε πού ήμουνα, μου είπε :

— Άδικα ψάγνατε, κύριε. Μένω μόνος μου σ' αυτό τό σπίτι,

με μιá γρηά μονάχα πού με περιποιείται και πού συνήθως κοιμάται έξω... Τό πόδι μου είν' εύτυχώς καλύτερα... Δέν με πονάει πειά τόσο... Είμαι καλά, μπορείτε να μ' άφήσετε. Σας εύχα-

ριστώ πολύ, κύριε... Μπορώ να σας γνωρίσω; Έγώ λέγομαι Φέλιξ Στάιναφορντ.

Τού είπα τόνόμά μου. Και συγχρόνως θυμήθηκα έναν παιδικό μου φίλο, τόν πλούσιο Στανίσλαο Στάνιφορντ, πούχα να τόν δω ως δεκαπέντε χρονία, και σκέψθηκα μήπως είχε καμιά συγγένεια μ' αυτό τό παιδί..

Φαντάζεσθε την έκπληξή μου, όταν τόν έφώτισα και τόν άκουσα να μου λέη πώς ήτανε γιός του.

— Ήμουνα πολύ φίλος με τόν πατέρα σας, τού είπα, έχω όμως να τόν δω πολλά χρονία. Τί γίνεται ;

— Άλλοίμονο, κύριε, έχω να σας διηγηθώ μιá θλιβερή ιστορία... Σ' αυτό τό σπίτι πού τόχησε ό πατέρας μου όταν παντρεύτηκε, ζούσαμε άρκετά εύτυχημένα όταν έξαφνα ό πατέρας μου έπεσε από νευρασθένεια κι' όσο περνούσε ό καιρός, ή κατάσταση του χειροτέρευε. Είχε πάθει μελαγχολία, κάποτε μάλιστα έδειξε και τάσεις προς αυτοκτονία. Ή κατάσταση αυτή τού πατέρα μου επέδρασε πολύ άσχημα στην υγεία της μητέρας μου, πού ήτανε καρδιακή. Μολαταύτα, άργότερα, ή υγεία τού πατέρα μου καλύτερεψε, κι' ή μητέρα μου δέν υπέφερε πειά και τόσο. Πέρασαν έτσι δυό-τρία χρονία χωρίς να μās συμβη κανένα δυσάρεστο. Άλλοίμονο ! Ή καλή αυτή έποχή δε βάστηξε πολύ. Μιά μέρα, άξαφνα ό πατέρας μου έφυγε σε ταξίδι. Φεύγοντας μās άφισ' ένα γράμμα στο όποιο μās έγραφε ότι ήταν άναγκασμένος να λείψη ένα διάστημα στην Άμερικη, όπου είχε να φροντίση για κάτι ύποθέσεις του.

Μας έγραφε πώς θάναγκαζόταν ίσως να μείνη μαζουά μας μερικά χρονία, και πώς λυπότανε πολύ πού δέν μπόρεσε να μās ήλθει προτού φύγη και να μās άποχαισθήση. Άργότερα, λάβαμ' ένα γράμμα του από την Άμερικη. Μας έγραφα πώς ήτανε καλά και πώς ήταν άναγκασμένος να λείψη άκόμα πολύ. Τό παράξενο είνε πώς δέν μās έγραψε ποτέ, ούτε σ' αυτό τό γράμμα του, ούτε σ'άλλα πού λάβαμε άργότερα, τή διεύθυνσή του. Κι' έτσι δέν μπόρεσαμε ποτέ να τού γράψουμε. Τρία χρονία μετά την άναχώρησή του, ή μητέρα μου, πέθανε από παράλυση της καρδιάς. Από τότε μένω μόνος μου σ' αυτό τό σπίτι. 'Ο πατέρας μου μās είχε άφήσει άρκετά λεπτά, μās έστελνε κι' άλλα ταχυτά, κι' έτσι δέν βρισκομαι τώρα, εύτυχώς στην άνάγκη να έγρασθώ για να ζήσω. Λέω εύτυχώς, γιατί είμαι άνθρωπος άσθενούς κράσεως, κι' ή υγεία μου δέν μου επέτρεπε να έργάζομαι... Μετά τό θάνατο της μητέρας μου, έξακολουθούσα να λαβαίνο ταχυτικά γράμματα και λεπτά άπ' τόν πατέρα μου. Με στενοχωρούσε έν τούτοις πολύ τό ότι δέν μπόρεούα να τού γράφο για τόν θάνατο της μητέρας μου. Άξαφνα όμως ό πατέρας μου έπαψε να μου γράφη... Και τώρα έχει δυό χρονία να δείξη σημεία ζωής. Λέ θά είνε πειά ζωντανός. Ά, είμαι βέβαιος πώς κάποιος μυστήριο κρύβεται σ' αυτή την ύπόθεση.

Εδώ ό γιός τού παλμού μου φίλου σταμάτησε. Ή διήγησή του μοίχε κάνει έντύπωση. Άλλά κι' αυτός φαινότανε σκεπτικώς. Κατάλαβα σε λίγο πώς κάτι ήθελε να μου πη... Και είχα δίκιο.

— Προσέξτε κύριε, μοίπε σε λίγο, τώρα πού άνεβήκατε στο άπάνω πάτωμα, είδατε την πόρτα με τή σφραγίδα ;

— Ναι, τού είπα.

— Άκούστε λοιπόν. Τόν καιρό πούφυγε ό πατέρας μου, έγώ και ή μητέρα μου λείπαμε άπ' τό Λονδίνο. 'Όταν γυρίσαμε δω, βρήκαμε την πόρτα αυτή σφραγισμένη. Στο γράμμα πού μās είχε άφισει ό πατέρας μου έγραφε πώς είχε έπιθυμία να μην άνοίξουμε την κάμαρα αυτή προτού κλείσει έγώ τό εισοτέια μου χρονία. Είμαι τώρα δεκαεννιά χρονών. Λέ θέλω να παραβώ την έντολή τού πατέρα μου και γι' αυτό δέν παραβιάζω την σφραγίδα. 'Όσο για τό λόγο πούχανε τόν πατέρα μου να σφραγισα αυτό τό δωμάτιο, δέν έχω ιδέα. Ξέρω μόνον ότι είνε μιá κάμαρα μικρή και κατασκευασμένη, γιατί δέν έχει ούτε παράθυρο ούτε άλλη πόρτα, κι' ότι χρησίμευε γι' άποθήκη. Άς είνε σε δυό χρονία θά μάθω...

— 'Ως τότε μπορεί ναχη έρθει κι' ό πατέρας σας.

— Λέτε ; Άδύνατο... Έχω δυό χρονία να λάβο γράμμα του...

— Τώρα πειά, δέν είνε δυνατόν να βρισκεται στη ζωή...

Ή ώρα όμως ήταν περασμένη. Ένα ρολόι άκουστήκε να χτυπάη μαζουά δωδεκάμισο. Σηκώθηκα, καληνύ-

Έπέδρασε πολύ άσχημα στην υγεία της μητέρας μου.

χρεια τον καινούργιο μου φίλο, κι' έφυγα.

Πέρασε καιρός... Τόν καινούργιο μου φίλο τον έβλεπα τακτικά. Πότε πήγαινα εγώ και τόν επισκεπτόμουν στο σπίτι του, πότε έχοταν αυτός και μ' έβλεπε στο δωμάτιό μου. Ο καιρός περνούσε και κόντευε γάρη η μέρα που θάκλεινε τά εικόσινα και θάνοιγε τό σφραγισμένο δωμάτιο. Άξαφνα μιά βραδιά πούγα πάει σπίτι του, μου είπε πώς ήταν η παραμονή της είκοστής πρώτης επετειών των γενεθλίων του, πώς την άλλη μέρα θάνοιγε τή σφραγισμένη κάμαρα, και πώς θά μπορούσα, αν ήθελα, νά παρευρεθώ και εγώ στο άνοιγμά της, στο όποιον επρόκειτο νά παρευρεθώ κι' ένας πολύ στενός φίλος του πατέρα του, ο δικηγόρος Πέροσεβαλ.

Έτσι, τήν άλλη μέρα, τήν ώρα πούγαμε συμφωνήσαμε, πήγα σπίτι του. Σε λίγο ήρθε κι' ο δικηγόρος Πέροσεβαλ. Τοιμαστήσαμε τότε ν' ανοίξουμε τό σφραγισμένο δωμάτιο. Εγώ πήρα μιά λάμπα κι' ο νεαρός μου φίλος τό κλειδί της σφραγισμένης πόρτας. Μ' ένα σουγιά, ο δικηγόρος έβγαλε εύκολα τό βουλοκέρι απ' τήν κλειδαρότρυπα. Με μεγάλη μου όμως έκπληξη, τόν είδα νά πιάνη τό χέρι του φίλου μου και νά του λέη :

— Άκουσε ! Σε περιμένει μιά δυσάρεστη έκπληξη έξει μέσα. Έχετε ύπ' όψη σου...

Ο φίλος μου δέν έδωσε καιμιά σχεδόν σημασία στά λόγια αυτά. Εγώ όμως κατάλαβα ότι ο δικηγόρος ήξερε τί κρυβότανε πίσω από τήν πόρτα... Έν τώ μεταξύ, ο φίλος μου τήν είχε ανοίξει. Μιά άσχημη μυρωδιά μάς χτύπησε άμέσως. Ο φίλος μου πήρε μέσα πρώτος, και πίσω του εγώ κι' ο δικηγόρος. Στο θέαμα που μάς παρουσιάστηκε, ο Φελίξ Στάνιφορντ έβγαλε μιά φωνή φρίκης κι' έπεσε χάμω άνοιχτός. Στη μέση της κάμαρας ήταν ένα μικρό τραπέζι και μιά πολυθρόνα. Καθισμένος σ' αυτήν τήν πολυθρόνα, με τή ράχη γυρισμένη κατά τήν πόρτα μας ήταν ένας άνθρωπος. Τό δεξί του χέρι ήταν άνομιμα κρυμμένο στο τραπέζι, και φαινότανε σάν νά γραφει. Προχώρησα δυό βήματα για νά δω καλύτερα. Ανατρίχασα !... Ο άνθρωπος αυτός ήταν νεκρός, και θάτανε νεκρός πολύν καιρό !... Ήτανε σάν μούμια ! Τό κεφάλι του πεσμένο πίσω άνομιμα στην πολυθρόνα. Μπροστά του, στο τραπέζι άπάνω, ήταν ένα κομμάτι χαρτί, και δίπλα ένα μολύβι. Κι' άκουσα τό δικηγόρο νά προφέρει δίπλα μου τά λόγια :

— Στανίσλαος Στάνιφορντ

Μου ξέφυγε μιά άναρθρη φωνή. Τόν είχα άναγνωρίσει. Ήταν αυτός ! Ο παλιός μου φίλος, ο τραπεζίτης Στανίσλαος Στάνιφορντ !

Στό χαρτί που βρισκότανε στο τραπέζι διακρινάμε μερικάς γραμμές γραμμένες με μολύβι. Τάββαλα στην τσέπη μου. Η άτιμότητα του δικηγόρου ήταν άνοπόφρη. Σημάσαμε τό λιπόθυμο νεό και βγήκαμε έξω. Σε λίγους ώρες συνέλθει. Έκλαιγε και ψιθύριζε ολόυνα :

— Καίμενε πατέρα !

Έβγαλα τό κτερινισμένο χαρτί και διάβισα δυνατά :

Άγαπητό μου παιδί !

Όταν διαβάζης αυτές τίς γραμμές, εγώ θά είμαι έφτά χρόνια πεθαμμένος. Αυτό, παιδί μου, τόχει άποφασίσει από καιρό. Έπρεπε πιά νά δώσω ένα τέλος στην άνεπιόφρη ζωή μου. Σκέφτηκα όμως τί μητέρα σου, που ξέρεις πόσο τήν αγαπούσα, και που επειδή είνε καθολική, κάθε σγκηλιά μου ποσοός νά τή σκοτώσω. Σκέφτηκα ακόμα και σένα, αγαπητό μου παιδί, που ήσουν τόσο μικρός ακόμα. Θάτανε πολύ σκληρό, νάγανες μαζί με τόν πατέρα σου και τή μητέρα σου. Άν έπρεπε λοιπόν ή μητέρα σου νά μιάη ποτέ τήν αυτοκτονία μου, δέν έπρεπε ούτε νά τήν ύπομνησθώ καν. Οι γιαιτοί όμως μ' έχουν από καιρού βεβαίωσε πώς έξ αίτίας του καρδιακού νοσήματος, ή μητέρα σου δέ θά ζούσε πάνω από τριάντεςερα τό πολύ χρόνια. Γι' αυτό άφισα τήν έντολή ν' ανοίξης σου αυτήν τήν πόρτα όταν συμπληρώσης τό είκοστό πρότο έτος της ηλικίας σου. Ήμωνα βέβαιος πώς τότε πια δέ θά ήπαζε στον κόσμο ή καλή σου μητέρα: Είνε λιγάκι σκληρή ή έκπληξη που σέ ποσομένει, παιδί μου, όταν ανοίξης αυτή τήν πόρτα και μηδ σ' αυτήν τήν κάμαρα. Τό ξέρω, αλλά τί νά γίνη ! Όσο για τά γράμματα που λαβαίναιε απ' τήν Άμορική, αυτά τάχα γράφει πολύ πρό του θανάτου μου, και είχα αναθέσει στο φίλο μου Πέροσεβαλ νά σάς τά στέλνη. Αυτόσ οσς έστειλε και τά ρημάτια. Σ' αυτόν επίσης ανέθεσα νά σφραγίση απέξω τήν πόρτα, αφού τήν κλείσασα πρώτα εγώ από μέσα. Άν ο θεός θελήση και βροικεται στή ζωή ο φίλος μου, θά σάς βεβαίωση αυτά τά γραφόμενά μου. Ήταν ο στενώτερος και ελικρινέστερος μου φίλος, γι' αυτό ανέθεσα σ' αυτόν νά εκτελέση τίς τελευταίες μου επιθυμίες. Τώρα πιά, ήγια τό δηλητήριο και τό αιθάνασμα διαρκώς νά δηλητηριάζη τό αίμα μου. Σε λίγο θάμια νεκρός. Ά δόση οθεός άνάπαση στην πολυβασισμένη ψυχή μου ».

Μόλις τελείωσε τό διάβασμα, ο δικηγόρος μούλε : — Δυστυχώς, κύριε, έτσι είνε. Τού τόπια, του τό ξανάπα, έπεσα στα πόδια του και γονατιστός τόν παρακάλεσα νά μη τό κάνει αυτό. Ήταν όμως άνένδοτος. Είδα πώς δέν θά κατώρθωνα ποτέ νά τόν άποτρέψω. Έτσι κι' άλλωώς, θά έθετε πολύ γλήγορα τέρια στή ζωή του. Και γι' αυτό άποφάσισα νά εκτελέσω τίς τελευταίες του αυτές επιθυμίες... Και τά πράγματα έγιναν όπως άκριβώς γράφει στο τελευταίο του αυτό σημείωμα ο δυστυχής μας φίλος... Κόνκν Ντέυλ

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

Ευρίσεται... ή Βασίλισσα ! • Πιό δυνατά !... • Ο έξευτελισμός του Ντυφρέν. • Έέλα ήλιθιο κοινόν !... • Ο Κήν και τό κρασί.

Όπως είνε γνωστόν κατά τόν μεσαιώνα γυναικες ήθοποιοί δέν ύπάρχον. Τά γυναικεία πρόσωπα τό ύπερδόντο... άρσενες ήθοποιοί. Σχετιζώς, διηγούνται τό έξης χαριτόμενο ανέκδοτο : Κάποτε, ο βασιλεύς της Άγγλίας Κάρολος ο Β', είχε πάει στο θέατρο. Ή παράστασης όμως άγοοίσε νάοχίση, κι' ο βασιλεύς, έννευρισμένος, έτάλεσε τόν διευθυντή του θεάτρου και του έταμε δοιμυτάτας παρατηρήσεις.

— Σε δυό λεπτά θάοχίσουμε. Μεγαλειότατε, άπήντησε δικαιολογούμενος ο διευθυντής.

— Και σέ τί, τελοςπάντων, άφείλεται αυτή ή άγοπορία ; ρώτησεν ο Βασίλεύς.

— Ίδού, Μεγαλειότατε, δίν έννευρίσθη άνόμη... ή βασίλισσα !

Ένα βράδυ, ο διάσημος ήθοποιός Μπαρόν, παίζοντας τόν Άγαμέμνονα στην «Ίφιγένεια» άοχισε νάπαγγέλη με τό συνειδημένο τόν στομφο τους πρώτους στίχους του ρόλου του :

— Ναι, είνε ο πατέρας σου, ο Άγαμέμνον. που σέ ξυπνάει...

— Πιό δυνατά ! τόν διέκοψεν έξαφνα γάποιος απ' τήν πλατεία.

— Άν μιλήσω δυνατώτερα, θάπαγγείλω άσχημα, άπήντησε τότε άπαθίστατα ο Μπαρόν γυρίζοντας προς τους θεατές.

Τό κοινόν, ένθουσιασθέν με τήν έτοιμότητα της άπατήσεως αυτής, επέρβασ σιωπή στον ταράξια, και ο Μπαρόν έξηκολούθησε ήρωϊκά τήν άπαγγελία του στον τόνο που τήν είχε άοχίσει.

Άν συνέρη όμως τό ίδιο και σέ κάποιον άλλο ήθοποιο, τόν Κίνο-Ντυφρέν.

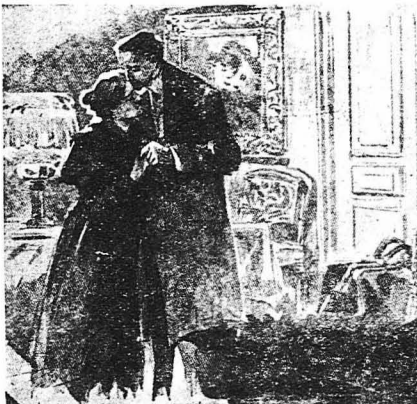
— Πιό δυνατά ! του φώναζε κάποτε ένας θεατής, ενώ άπήγγελλε.

— Και σό, πιο σιά ! άπήντησε θυμωμένος ο Κίνο-Ντυφρέν.

Τό κοινό εξεμεινάν από τήν θρασεία αυτή άπάντηση και ή παράστασης διεκόπη. Τήν επομένη δέ ο Κίνο-Ντυφρέν άναγκάσθηκε νά ζητήση, από σζηνή, συγγνώμη. Άγέσσοις όμως πάντοτε, αφού εξήτησε συγγνώμη, επρόσθεσεν, άπειθυνόμενος στους θεατές :

— Ποτέ κούτοι, δέν είχα αισθανθώ τόσo βαθύ πόσον ταλεινωτικό είνε τό έπαγγελμά μου, όσον... τί στιγμή αυτή...

Τό κοινό τότε, θέλοντας νά τόν εξελιθώσγη για τόν έξευτελισμό που είχεν ύποστει, έξεροράγη σέ παταγωδή χειροροχητήματα και έπευφημίες.

Μιά μέρα ο πατέρας μου έφυγε άξαφνα σέ ταξίδι...

Στήν προμέρα τραγωδίας του Ντέ-λά-Μότ, «Ίνές», σέ μιά στιγμή που εμφανίζονται μερικά παιδιά επάνω στη σζηνή, τό κοινόν άοχισε νά γελάη. Ή διάσημος Ντυζλό, τότε, που έπαιζε τόν ρόλο της Ίνές, γυρίζοντας, άγανακτισμένη προς τήν πλατεία, φρόναζε :

— Έμπρός ! Έέλα, ήλιθιο κοινόν !...

Παραδόξως δέ, οι θεαταί, αντί νά θυμώσουν, έξεροράγησαν σέ χειροροχητήματα !

Όσο μεγάλος ήθοπο ος ήταν ο Κήν, τόσον ήτο και δεινός...κρασοπατέρας.

Στά 1828, επρόκειτο νά παίξη τόν «Οθέλλο» στο Παρίσι. Όταν έφθασεν ή ώρα της παραστάσεως— έπτά, τό βράδυ—και ή αίθουσα είχε γεμίσει άσφυκτικά από κόσμο, ο μέγας τραγικός δέν είχε φανεί άκόμη στο θέατρο. Έγραξαν παντού τότε και τέλος τόν άνεκάλυψαν σ' ένα μάρο...σζηνία στο μεθόσι από σαμπάνια και λικέρ.

Πρός Θεού ! τόν φώναζε μόλις τόν είδε, ο διευθυντής της σζηνής, που είχε ξεκινήσει ο ίδιος προς άνέορθο του. Τό θέατρο είνε γεμάτο... Οι θεαταί άοχίζουν νάνυπομοσούν... Άπειλόν πώς θά τά «σπάσουν» όλα αν δέν άοχίσουμε...

— Νά μ' αφήσετε ήσυχο ! άπήντησεν ο Κήν.

— Άλλά έχε έλθει και ή Α.Υ. ή δοιμισσα ντέ Μπερόύ !...

— Δέν είμαι ύποφρής της, πέστε της !... Κάπελα, κρασί !...

Βλέποντας τότε πώς με τίς παρακλήσεις δέν θά κατάφεραν τίποτε, ο διευθυντής της σζηνής και οι βοηθοί του, άρπάξαν τόν Κήν διά της βίας τόν ορίζαν σ' ένα άμάξι, τόν μεταφέραν σέ κατάρσση κραπιλής ως τό ναμαρίνι του, τόν ντίσαν κοιτάσ-σραβά, και τόν σπρώξαν στή σζηνή κι' άνοίξαν τήν αλαία !

Τό πιο παράδοξο όμως είνε ότι ο Κήν, όταν βρέθηκε στή σζηνή, συγγήθη άμέσως από τό μεθόσι του και... έπαιξε ήπερογώτερο από κάθε άλλη φορά.

